Aalborg Universitet

(Trafik)modellernes magt fremmer motorveje

Næss, Petter

Published in:
Altinget.dk

Publication date:
2008

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Link to publication from Aalborg University

Citation for published version (APA):
Næss, P. (2008). (Trafik)modellernes magt fremmer motorveje. *Altinget.dk*.

General rights
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from vbn.aau.dk on: April 23, 2024

ALTINGET | MILJØ

(Trafik)modellernes magt fremmer motorveje

14. januar 2008. kl. 11:54

DEBAT: Infrastrukturkommissionens trafikfremskrivninger er mangelfulde. De får det til at se ud som om, at store udvidelser af motorveje er uundgåelige, skriver professor i planlægning.

Af Petter Næss,
Professor i byplanlægning ved Aalborg Universitet
Medlem af debatpanelet på Altinget | Miljø

Den regeringsudnævnte Infrastrukturkommission har for nyligt fremlagt deres rapport. Rapporten indeholder anbefalinger om fortsat omfattende udbygning af de danske motorveje.

En vigtig begrundelse for dette er, at der vil opstå helt uacceptabel trængsel i de største byområder, hvis vejene ikke bygges ud med flere kørebaner for at give plads til den forventede trafikvækst (70 pct. i løbet af årene frem til 2030).

I et foredrag i november 2007 hævdede Infrastrukturkommissionens formand, at pendlere, der bor i Køge og arbejder i København, ifølge modelberegningerne vil bruge fem timer i hver retning på bolig-arbejdsrejsen, hvis der ikke sker udvidelser af motorvejen!

Blandt de fleste af de eksperter, som arbejder med modelbaserede trafikberegninger, hersker øjensynligt den specielle og forkerte opfattelse af virkeligheden, at hverken transportens samlede omfang eller fordelingen mellem forskellige transportformer ændres, når der bygges større veje med plads til flere biler.

Petter Næss
Professor i byplanlægning

Links på Altinget.dk

Debatpanelet på Altinget | Miljø

Eksperter i trafikmodeller laver fejlslutninger
Hvilken politiker, der er ved sine fulde fem, vil gå imod udvidelse af motorvejene i Hovedstadsområdet og andre større byområder, hvis alternativet er stillestående og forurenende bilkøer?

Trafikprognoserne udarbejdes af eksperter, som tilhører en bestemt professionel "kultur". I det moderne samfund hersker der forskellige værdier, holdninger og opfattelser inden for forskellige sektorer.

Blandt de fleste af de eksperter, som arbejder med modelbaserede trafikberegninger, hersker øjensynligt den specielle og forkerte opfattelse af virkeligheden, at hverken transportens samlede omfang eller fordelingen mellem forskellige transportformer ændres, når der bygges større veje med plads til flere biler.

Trængsel vil få flere til at vælge kollektiv trafik
Når det bliver mindre tidskrævende og mere komfortabelt at køre bil, vil nogle trafikanter, som i dag lader bilen stå på grund af trængslen, begynde at køre i stedet for at rejse kollektivt eller cykle.

Dette øger trafiktætheden og bidrager til at der igen opstår trængsel. De trafikmodeller, som Infrastrukturkommissionen benytter, tager imidlertid ikke højde for trængslens trafikbegrænsende virkning.

De tager heller ikke højde for mulighederne for at begrænse væksten i biltrafikken gennem bedre kollektiv transport og en arealanvendelse, der reducerer behovet for bilkørsel.

Danmarks ledende trafikmodelekspert, Otto Anker Nielsen, har flere gange peget på, at de trafikmodeller, som bruges i dansk vejplanlægning, groft overvurderer de tidsbesparelser, man kan opnå ved at udvide vejkapaciteten i områder med trængsel.

Miljøet lider under fejlslutninger
De fleste af modellerne ser helt bort fra det "trafikspring" som sker, når det bliver nemmere at bruge bil, mens nogle få modeller kun medtager det kortsigtede trafikspring og udelader det langsigtede.

Disse fejl fører uundgåeligt også til upålidelige vurderinger af nogle af de vigtigste miljømæssige konsekvenser af nye vejprojekter: trafikkens samlede energiforbrug og udledninger, det fremtidige antal trafikulykker og trafikkens støjbelastning.

Det er næsten 20 år siden australieren Jeff Kenworthy publicerede sin kritiske artikel

"Don't shoot me - I am only the transport planner!". Til trods for transportforskeres langvarige kritik bliver modelfolkene ved i det samme gamle spor.

Er mangelfulde trafikprognoser tegn på ønsketænkning?
Ved at ignorere trafikspring, arealanvendelsens betydning og den kollektive trafiks muligheder, fungerer modelberegningerne som argumentation for, at tiltag for at dæmme op for væksten i biltrafikken har ringe effekt.

Professor ved Aalborg Universitet, Bent Flyvbjerg, har vist, at trafikprognoser ofte afviger stærkt fra den virkelige trafikudvikling, men på en måde, som bidrager til, at de foreslåede investeringsprojekter fremstår som fornuftige og nødvendige.

Måske er modelberegnernes fortsatte brug af de mangelfulde trafikmodeller ikke en uskyldig, teknisk funderet beslutning?

Læs og skriv kommentar (0)

Nyeste artikler om Anlæg:
17. januar 2008: Fem hurtige til Carina Christensen
15. januar 2008: KL: Folketinget skal ikke lægge bånd på parcelhusbyggeri
Nyeste artikler om Veje:
15. januar 2008: DF kræver ministerredegørelse for vej-efterslæb
8. januar 2008: Kommuner mangler 14 mia. til asfalt
Nyeste artikler med Petter Næss:
15. januar 2008: Parcelhuse æder naturen og skaber trafikkaos
8. januar 2008: Det er grønnere at bo tæt
Nyeste artikler med Bent Flyvbjerg:
16. august 2007: Trafikforskere: Vi er få i Danmark
Nyeste artikler om Aalborg Universitet:
15. januar 2008: Parcelhuse æder naturen og skaber trafikkaos
8. januar 2008: Succes for gratis kollektiv transport

» Forsiden
» Nyeste artikler

© Altinget.dk 2000-08